

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7918202849
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7918202849.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Moniky Koščovej a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobcu: R. T., narodený XX.XX.XXXX, bytom T. W.Š., E. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Tomášom Jánošíkom, advokátom, so sídlom v Trebišove, Hviezdoslavova 1018, proti žalovanej: J. N., narodená XX.XX.XXXX, bytom T. W., U. XXXX/X, zastúpenej JUDr. Ľubomírom Cibere, advokátom so sídlom v Trebišove, M.R. Štefánika 1161/184, o zaplatenie 8.060 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 13.02.2020 sp. zn. 17C/43/2018

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok Okresného súdu Trebišov zo dňa 13.02.2020 č. k. 17C/43/2018-132.

Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Trebišov (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 13.02.2020 č.k. 17C/43/2018-132 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi (výrok II.).

2.Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 8.060 € spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 11.04.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

3.Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca so žalovanou žil v partnerskom vzťahu približne 5 rokov. Vzťah bol ukončený koncom roka 2017 a jedným z dôvodov ukončenia vzťahu bolo to, že mu v priebehu roka 2017 bola diagnostikovaná choroba diabetes - cukrovka a počnúc týmto lekárske nálezom sa žalovaná odmlčala. Dovtedy bývali spolu v jednej domácnosti, a to striedavo v jeho rodinnom dome na ulici Gorkého v Trebišove, niekedy v byte žalovanej na ulici Berehavskej v Trebišove, a niekedy v Rakúsku, kde žalobca pracuje. Ukončenie vzťahu veľmi ťažko znášal a ešte znáša, nakoľko správanie žalovanej ho veľmi sklamalo. Počas trvania vzťahu kupoval žalovanej nie lacné veci do domácnosti. Žalovanej požičiaval aj peniaze, aby mohla zaplatiť vysokoškolské štúdium svojej dcéry, ktorú má z manželstva. Žalovaná s ním ukončila vzťah. Pri snahe skontaktovať sa s ňou za účelom porozprávania sa o ich vzťahu a za účelom vzájomného majetkového vysporiadania, najprv prisľúbila spoločné stretnutie a vrátenie vecí, následne sa odmlčala. Bol nútený pristúpiť k zaslaniu písomnej výzvy na vrátenie peňazí a vecí a to prostredníctvom právneho zástupcu. Aj túto výzvu odignorovala. Zásienka sa dňa 10.04.2018 vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote. Žalobca vyzval žalovanú na vrátenie tých vecí, ktoré počas vzťahu zakúpil. Jedná sa o posteľ do spálne v hodnote 400 €, notebook v hodnote 460 €, šperky v hodnote 1.300 €, zimná lyžiarska výstroj v hodnote 450 €. Zároveň ju vyzval, aby mu vrátila finančnú hotovosť vo výške 3.000 €, ktorú jej požičal. Táto suma pozostáva zo sumy 1.000 €, ktoré jej

požičal za účelom úhrady dovolenky pre dcéru, 450 € predstavuje hodnota kabelky a kabátu, ktoré si prevzala v januári 2018, 1.000 €, ktoré jej zaslal na účet v januári 2018. Žalovaná s návrhom nesúhlasila, nárok neuznala, ani čo do dôvodu, ani čo do jeho výšky. Uviedla, že nie je pravdou, že by jej bol žalobca kupoval nejaké veci alebo daroval alebo požičiaval finančné prostriedky. Jej čistý mesačný príjem je približne 1.100 €, nemá žiadnu hypotéku, pôžičky ani úvery, takže nie je odkázaná na akékoľvek dary alebo pôžičky, či už od žalobcu alebo kohokoľvek iného.

4.Právne vec posúdil podľa § 488, § 489, § 657 a § 630 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

5.Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa domáha voči žalovanej zaplata sumy 8.060 €. Uvedená suma pozostáva zo sumy 5.000 €, ktorú mal žalobca požičať žalovanej (suma 3.000 € na financovania štúdia dcéry žalovanej, suma 1.000 € na úhradu dovolenky pre dcéru žalovanej, suma 1.000 €, ktorú mal žalobca zaslal na účet žalovanej v januári 2018). Zvyšná časť uplatnenej pohľadávky žalobcu vo výške 3.060 € predstavuje hodnotu vecí, ktoré mal žalobca zakúpiť žalovanej počas ich vzťahu. Jedná sa o posteľ v hodnote 400 €, notebook v hodnote 460 €, šperky v hodnote 1.300 €, lyžiarska výstroj v hodnote 450 €, kabelka a kabát v hodnote 450 €. Súd uviedol, že právny vzťah založený na takejto zmluve môže byť odplatný alebo bezodplatný. Zmluvu o pôžičke je možné uzatvoriť ústne, písomne aj konkludentne. Pojmovými znakmi zmluvy o pôžičke sú prenechanie vecí na voľné nakladanie a aj spotrebovanie, druhovo určené veci, dočasnosť právneho vzťahu, povinnosť vrátiť veci rovnakého druhu a uvedenie doby splatnosti pôžičky. Pri zmluve o pôžičke ako neformálnej ale reálnej zmluve, sa bezpodmienečne vyžaduje odovzdanie predmetu pôžičky (peňazí) veriteľom dlžníkovi, a to buď bezhotovostným spôsobom na účet dlžníka, alebo odovzdaním krátkou cestou. V danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca ako veriteľ neunesol dôkazné bremeno v tom smere, aby nad všetky pochybnosti preukázal, že odovzdal žalovanej ako dlžníkovi predmet pôžičky, teda sumu 5.000 €. Z výpovede žalobcu prezentovanej v priebehu pojednávania nevyplývalo, kedy malo dôjsť k odovzdaniu predmetu pôžičky. Žalovaná v priebehu konania skutočnosť, že by jej boli odovzdané peňažné prostriedky vo výške 5.000 € popierala. Hlavným dôvodom zamietnutia žaloby je neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu v tej časti, v ktorej by preukázal faktické odovzdanie sumy 5.000 € ako predmetu pôžičky žalovanej. Odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi je základným predpokladom uzavretia zmluvy o pôžičke. Keďže žalovaná v priebehu celého konania popierala postupné prevzatie sumy 5.000 € a žalobca reálne odovzdanie žalovanej nepreukázal, súd dospel k záveru, že žaloba nebola v tejto časti podaná dôvodne. Čo sa týka vrátenia hodnoty vecí súd dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ani v časti o zaplata sumy 3.060 €, nakoľko žalobca nepreukázal splnenie základných podmienok pre vrátenie daru od obdarovaného. Žalobca nepreukázal, že žalovaná hrubo porušila dobré mravy. Právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani menej významnom porušení dobrých mravov. Žalobca sám uviedol, že sa mu prieči pýtať niečo od ženy, ktorej to kúpil z lásky. Žalobcom uvádzané odôvodnenie, že žalovaná opustila spoločnú domácnosť, nemožno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov voči darcovi. Z uvedeného dôvodu aj v tejto časti súd žalobu zamietol.

6.O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi.

7.Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8.Žalobca zastáva názor, že v rámci dokazovania bolo nesporne preukázané, že žalobca zasielal žalovanej peniaze na účet. Táto skutočnosť je preukázaná aj vyjadrením žalovanej zo dňa 15.02.2019, v ktorom potvrdila tvrdenia žalobcu, že jej zasielal na účet peniaze. Z výpisov z účtu, ktoré predložila žalovaná vyplýva, že žalovaná prijala od žalobcu na svoj účet celkovú čiastku 25.970 €. Z uvedeného dôvodu túto skutočnosť považuje žalobca za nespornú. Tvrdenie žalovanej, že z prijatých peňazí žalobcu hradila záväzky obchodných spoločností, ktorých bol spoločníkom žalobca, a to spoločnosti B.RUEFF, Bernet, VP DEMO, žalobca absolútne popiera a považuje ich v tomto konaní za nepreukázané. Za nezmyselné považoval tvrdenie žalovanej, že ona uhrádzala mzdy alebo iné platby za obchodné spoločnosti. Žalobca v rámci dokazovania predložil súdu úplný výpis z obchodného registra spoločnosti RUEFF Trade s.r.o.. Z výpisu vyplýva, že žalobca bol spoločníkom a konateľom tejto obchodnej spoločnosti do 26.08.2016, a nakoľko žalovaná tvrdí, že mala na jeho pokyn uhrádzať odvody

za túto spoločnosť dňa 26.10.2016 a 29.11.2016, tak v tomto čase už s touto spoločnosťou absolútne nedisponoval. Obchodný podiel previedol na inú osobu a už táto iná osoba vykonávala podnikateľské aktivity. Ďalej poukázal na tú skutočnosť, že žalovaná vytvorila tabuľku o príjmoch od žalobcu a jej výdajoch, a tak sa vlastne sama usvedčuje, že si požičiavala peniaze od žalobcu. Vychádzajúc z údajov uvádzaných v tabuľke žalovanej, súčet prijatých peňazí od žalobcu je 25.970 € a ňou uvádzaný výdaj peňazí je 21.670,12 €. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná prijala od žalobcu o 4.299,88 € viac ako mala výdaje. Samozrejme naďalej žalobca popiera skutočnosť, aby žalovaná uhrádzala za neho záväzky z obchodných spoločností a trvá na tom, že si žalovaná požičiavala tieto finančné prostriedky pre svoje vlastné potreby. Žalobca nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že neuniesol dôkazné bremeno a to v tom smere, že nepreukázal faktické odovzdanie sumy 5.000 € žalovanej ako predmetu pôžičky, nakoľko samotná žalovaná potvrdila prevzatie finančných prostriedkov od žalobcu. Samozrejme, že žalobca pri zasielaní súm na účet žalovanej neuvádzal dôvod požičania peňazí ako napríklad peniaze na štúdium dcéry a podobne, avšak zastáva názor, že neuvedenie dôvodu požičania peňazí ešte neznamená, že tieto peniaze skutočne nepožičal. Žalobca je presvedčený, že v tomto konaní je práve žalovaná tá, čo neuniesla dôkazné bremeno, nakoľko žalovaná v rámci dokazovania nijako nepreukázala, že prijaté peniaze použila na ten účel ako tvrdí. Čo sa týka vrátenia vecí, respektíve hodnoty týchto vecí, žalobca sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že aj v tom smere neuniesol dôkazné bremeno. Uviedol, že v rámci dokazovania predložil súdu výpisy zo vzájomnej komunikácie medzi účastníkmi konania, z ktorej vyplýva, že žalovaná mimosúdne prisľúbila žalobcovi, že mu peniaze a veci vráti, čiže samotná žalovaná prv uznala nárok žalobcu, no neskôr v konaní tento nárok už účelovo popierala. Vzhľadom na to má žalobca za to, že zo strany súdu išlo o nesprávne právne posúdenie vecí.

9. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu nesúhlasila s názorom žalobcu o preukázaní toho, že jej posielal peniaze na účet. Na účet žalovanej boli poukazované finančné prostriedky z účtu vedeného v UniCredit banke na meno G. T.. Tieto obdržané finančné čiastky boli použité tak ako uviedla vo svojom vyjadrení zo dňa 15.02.2019, a to podľa pokynov žalobcu k platbe záväzkov obchodných spoločností, v ktorých bol žalobca spoločníkom. Nikdy neprevzala od žalobcu ani nežiadala žiadnu pôžičku ani žiadnu zmluvu o pôžičke finančných prostriedkov neuzatvorili. Pokiaľ žalobca tvrdí, že už nie je žiadnym spoločníkom a konateľom uvedených obchodných spoločností uviedla, že nevie uvedené zhodnotiť, či novým spoločníkom a konateľom je len osoba, ktorá sa zdržiava v zahraničí a je vedená v obchodnom registri, ale v skutočnosti celý chod spoločností riadi žalobca. Rovnako uviedla, že nie je pravdou, aby jej žalobca požičal peniaze vo výške 5.000 €. Účelom tejto pôžičky mali byť podľa žalobcu náklady na štúdium jej dcéry, na čo uvádza, že dcéra študuje na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach, ktorá je štátna, kde nie je školné poplatnené. K vráteniu darov uviedla, že od žalobcu nikdy nedostala žiadne dary, a na tomto tvrdení zotrúva naďalej. Z uvedeného dôvodu navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a priznal jej trovy konania v odvolacom konaní.

10. Žalobca v odvolacej replike uviedol, že tvrdenie žalovanej, že v skutočnosti celý chod oboch spoločností riadil žalobca je absolútne nepravdivé. Žalobca nemá žiaden dosah na riadenie predmetných spoločností. Žalobca netvrdil, že žalovaná použila požičané peniaze priamo na školné. Žalobca si je vedomý toho, že dcéra žalovanej študuje na štátnej škole, keď požičiaval peniaze žalovanej na štúdium dcéry žalovanej neskúmal presne za akým účelom požičané peniaze, respektíve jej dcéra použije. Pravdou však je, že žalovaná si požičiavala od žalobcu peniaze s tvrdením, že ich potrebuje na štúdium dcéry. K tvrdeniam žalovanej, že žalovaná použila obdržané peniaze na úhradu záväzkov obchodných spoločností sa žalobca už vyjadril vo svojom podaní zo dňa 19.09.2019 a na záveroch zotrúva. Pre úplnosť uviedol, že tvrdenia žalovanej považuje za účelové. Žalovaná požičané peniaze spotrebovala pre vlastnú potrebu. Záväzky obchodných spoločností sa uhradili z bankových účtov týchto spoločností a nie z osobného účtu žalovanej. Úhrady za obchodné spoločnosti z účtu žalovanej by si obchodné spoločnosti ani nevedeli zaúčtovať vo svojom účtovníctve.

11. Žalovaná nevyužila právo na podanie odvolacej dupliky.

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/,h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

13. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 29.06.2021 o 9.55 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 22.6.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

15. Žalobca namietal odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

17. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

18. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

19. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192 - § 194 CSP, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

20. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1, 2 CSP; z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalobcu nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

22. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

23. V prejednávanej veci súd prvej inštancie posudzoval nárok žalobcu z hľadiska plnenia zo zmluvy o pôžičke (nárok žalobcu čo do sumy 5.000 €) a z hľadiska vrátenia daru (nárok žalobcu čo do sumy 3.060 €).

24. Čo sa týka nároku žalobcu titulom plnenia zo zmluvy o pôžičke, súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca ako veriteľ neunesol dôkazné bremeno v tom smere, aby nad všetky pochybnosti preukázal, že odovzdal žalovanej ako dlžníkovi predmet pôžičky, teda sumu 5.000 €.

25. S týmto záverom sa odvolací súd stotožňuje.

26. Podľa ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

27. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia OZ, podstatnými náležitosťami zmluvy o pôžičke je dohoda o prenechaní veci (o reálnom odovzdaní), druhovom určení veci, povinnosti vrátiť vec rovnakého druhu a určení času vrátenia. Čas vrátenia nemusí byť určený konkrétnym dňom, ale stačí, ak je dohodnutý tak, že čas vrátenia možno určiť.

28. Zmluva o pôžičke môže byť uzatvorená písomnou formou, avšak pre tento zmluvný typ písomná forma zmluvy nie je nevyhnutná. Nevyhnutnou podmienkou zmluvy je však reálne odovzдание predmetu pôžičky.

29. Žalobca tvrdil, že finančné prostriedky žalovanej zasielal na jej účet, žalovaná však namietala, že žiadnu pôžičku od žalobcu neprevzala a finančné prostriedky zasielané na jej účet zo strany žalobcu boli zasielané na iný účel, ktorý špecifikovala rozpisom v tabuľke.

30. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, ak skúmal, či zo strany žalobcu došlo k reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov žalovanej titulom pôžičky.

31. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca nepreukázal, kedy malo dôjsť k odovzdaniu predmetu pôžičky a žalovaná prevzatie pôžičky popierala. Žalobca tak podľa súdu neunesol dôkazné bremeno, a nepreukázal faktické odovzдание sumy 5.000 € ako predmetu pôžičky.

32. Aj odvolací súd zastáva názor, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že došlo k reálnemu odovzdaniu predmetu pôžičky.

33. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho - ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Napríklad od žalobcu nemožno požadovať, aby preukazoval, že mu žalovaný ešte nevrátil požičané peniaze (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. februára 2010, sp. zn. 4 Cdo 13/2009).

34. Samotná skutočnosť, či účastník konania vystupuje na strane žalobcu alebo žalovaného, nemá priamy vplyv na jeho povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a predložiť alebo označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

35. Vzhľadom na ustálenú súdnu prax v otázke bremena tvrdenia a dôkazného bremena, bremeno tvrdenia žalobcu o tom, že odovzdal finančné prostriedky a predloženie alebo označenie dôkazu o tejto

skutočnosti zaťažovalo žalobcu. Vychádzajúc z princípu negatívnej dôkaznej teórie, nebolo od žalovanej spravodlivé žiadať, aby preukázala, že reálne neprevzala finančné prostriedky od žalobcu, ak tvrdila, že k prevzatiu (a odovzdaniu) finančných prostriedkov titulom pôžičky nedošlo. V danom prípade bremeno tvrdenia a dôkazu o odovzdaní finančných prostriedkov titulom pôžičky zaťažovalo žalobcu.

36.Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení, a jednoznačne nepreukázal, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom došlo k odovzdaniu finančných prostriedkov titulom pôžičky.

37.Rovnako odvolacia námietka žalobcu, že vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobca zasielal žalovanej peniaze na účet, nie je dôvodná.

38.Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca súdu predložil výpis z účtu za obdobie od 22.03.2016 do 15.12.2017, z ktorého vyplynulo, že v danom období poukázal na účet žalovanej sumu 24.920 €. Iné dôkazy na preukázanie poskytnutia pôžičky nepredložil. Zároveň poukázal na to, že samotná žalovaná predložila výpisy zo svojho účtu, z ktorého vyplýva, že jej peniaze poukávané žalobcom boli. Navyše samotná žalovaná spracovala prehľad tabuľkovou formou, v ktorej špecifikovala použitie ním poukávaných finančných prostriedkov, čím vlastne potvrdila prevzatie finančných prostriedkov. Žalovaný však namietal tento účel ich použitia.

39.Odvolací súd však konštatuje, že v konaní nebolo sporné, že žalobca zasielal na účet žalovanej finančné prostriedky. Spornou skutočnosťou bolo to, či tieto finančné prostriedky boli poskytnuté ako pôžička.

40.Je nevyhnutné zdôrazniť, že v prvom rade nebolo preukázané, že by bola uzavretá zmluva o pôžičke aspoň ústnou formou, z ktorej by vyplynula povinnosť žalovanej vrátiť žalobcovi finančné prostriedky a určenie času ich vrátenia.

41.Žalovaná totiž popierala uzavretie zmluvy o pôžičke a žalobca uzavretie zmluvy nepreukázal.

42.Ak aj žalobca zasielal žalovanej finančné prostriedky, v spore nebolo preukázané, kedy mala byť pôžička žalovanej konkrétne poskytnutá, respektíve, kedy boli žalovanej poskytnuté jednotlivé pôžičky (suma 3.000 €, 1.000 € a 1.000 €). Z predloženého výpisu z účtu vyplynulo a uviedol to aj samotný žalobca, že v období od 22.03.2016 do 15.12.2017 zaslal na účet žalovanej až sumu 24.920 €. Z výpisu vyplynula iba jediná platba vo výške 1.000 € a to dňa 25.10.2016, z identifikácie však nevyplýva, že by bola poskytnutá titulom pôžičky. Nakoľko ani žalobca dátumovo neuviedol, kedy uvedenú sumu titulom pôžičky žalovanej poukázal, nemožno uvedenú sumu stotožniť s predmetom pôžičky. Zvyšné platby v žalobcom uvádzanej výške preukázané neboli.

43.Z vyššie uvedeného výpisu zároveň vyplýva, že žalobca bežne zasielal na účet žalovanej finančné prostriedky, a preto uplatnenie práve sumy 5.000 € titulom pôžičky voči žalovanej sa javí ako účelové. Uvedená skutočnosť skôr nasvedčuje tomu, že takéto poukazovanie finančných prostriedkov na účet žalovanej bolo bežnou praxou medzi stranami sporu a bolo prejavom určitého spôsobu finančného hospodárenia v rámci vzájomného spolužitia.

44.Žalobca namietal tvrdenie žalovanej, že finančnými prostriedkami zasielanými na jej účet uhrádzala záväzky obchodných spoločností, ktorých bol žalobca spoločníkom. Aj uvedená námietka žalobcu nie je dôvodná.

45.Žalovaná v spore totiž predložila súdu príjmové pokladničné doklady Sociálnej poisťovne pobočka Trebišov, ktorými preukázala svoje tvrdenia o úhrade poistného do pokladne poisťovne za platiteľa RUEFF TRADE s.r.o., V.-P. Demo s.r.o., BERNET s.r.o.. Skutočnosť, či žalobca svoj obchodný podiel previedol na inú osobu alebo nie, sa tak javí ako bezpredmetná. Žalovaná by podľa názoru odvolacieho súdu nemala dôvod platiť poistné do poisťovne za iného platiteľa, než za seba, ak by na to nebola požiadaná subjektom s väzbou na uvedené spoločnosti.

46.Nakoľko v spore nebolo preukázané, že žalobca reálne odovzdal žalovanej predmet pôžičky, vecne správne rozhodol súd prvej inštancie, ak žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

47.Čo sa týka nároku žalobcu titulom vrátenia hodnoty darov vo výške 3.060 €, súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázal splnenie zákonných podmienok na vrátenie daru od obdarovanej (nie prijatie daru obdarovanou).

48.Podľa ust. § 630 OZ, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

49.Dobré mravy (boni mores) patria k zásadám súkromného práva, bývajú užívané ako kritérium obmedzujúce výkon subjektívnych práv. Dobré mravy, ktoré sú zákonným pojmom a teda majú funkciu normotvornú, nie sú zákonom definované. Ich obsah spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania. V zmysle platnej judikatúry a ustálenej praxe súdov akékoľvek nevhodné správanie sa obdarovaného ešte nezakladá darcovi právo domáhať sa vrátenia daru. Predpokladom vrátenia daru je len také správanie obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. Toto negatívne správanie sa musí prejavovať objektívne, nestačí len subjektívny pocit a úsudok darcu. Skutočnosť, či došlo k správaniu, ktoré možno označiť za hrubé porušenie dobrých mravov je potrebné skúmať na základe princípu vzájomnosti. To znamená, že súd musí skúmať aj správanie sa darcu a zisťovať, či sa aj darca nespráva voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny.

50.Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že žalovaná hrubo porušila dobré mravy, pretože opustenie spoločnej domácnosti nemožno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov voči darcovi.

51.Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal žiadne skutočnosti svedčiace o hrubom nevďaku žalovanej, ktoré by sa objektívne prejavilo v jej správaní. Pre úspešné domáhanie sa vrátenia daru je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné, aby sa obdarovaný dopúšťal intenzívne konania resp. správania, ktoré hrubo porušuje dobré mravy. Žalobca nepreukázal, že sa žalovaná takéhoto konania dopustila. Žalobca poukázal na to, že ho žalovaná opustila v čase, keď boli zistené jeho zdravotné problémy, teda v čase, v ktorom prežíval ťažké obdobie nielen po fyzickej ale aj psychickej stránke. Konanie žalovanej možno zo subjektívneho hľadiska žalobcu považovať za nevhodné, avšak nemožno ho objektívne kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov.

52.Nakoľko v spore nebolo preukázané, že žalovaná sa voči žalobcovi správala tak, že hrubo porušila dobré mravy, a teda nebol preukázaný zákonný predpoklad na vrátenie daru, vecne správne rozhodol súd prvej inštancie, ak žalobu žalobcu aj v tejto časti zamietol. Bezpredmetné je potom tvrdenie žalobcu, že žalovaná žalobcovi najprv sľúbila vrátiť poskytnuté veci a napokon ich nevrátila.

53.Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, odvolací súd rozsudok, vrátane výroku o náhrade trov konania, ako vecne správny, potvrdil.

54.O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v odvolacom konaní plne úspešná, preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP.

55. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).